

FRITHJOF II
**FRITHJOFS
VENNER**
20 år

*«Vår fjord er din ungdomskilde.
Fyll seilet med solgangsvind.»*

Vårens medlemsnummer
nr. 1/2004

**MEDLEMSBLAD
FOR FRITHJOF
VENNER**

Redaksjonen:
Fredrik Lange-
Nielsen
Marit Ørvik

Bladets adresse
Frithjofs Venner
Postboks 134
Sentrum 3251
Larvik

Bankgiro.
2510 14 79032

Venneforeningen:
leder
Ingjerd Beate
Nyhus Larsen,
Sleipnerv, 44,
Hovland
3274 Larvik

Web- adresse
[http://region.
hive.no/larvik/
frithjof2/](http://region.hive.no/larvik/frithjof2/)

**Sats/layout,
trykking**
Print Konsult,
Boks 80
3162 Andebu

*Takk til alle
bidragsytere. Ideer
til stoff og bilder er
velkommen*

Forsidebilde:
*Frithjof i
solgangsvind.*

Jubileumsboka
**«Losskøyta Frithjof -100 år
med Losing og Lystseilas»**

**Vil du glede en båtentusiast, henvend
deg til:**

Krohn Johansen Forlag
Elveveien 21
3262 Larvik-Tlf. 33 18 11 04

Pris: kr. 100,-
Ekspedisjonsgebyr: kr 29,-
Porto: kr 25,-

Innhold

Lederens hjørne	4
Referat fra Generalforsamlingen til Frithjofs venner	6
Fredriksvern Kystlag med sjarm	8
Seilingsplanen 2004	16
Årsmelding 2003- Stiftelsen Losskøyta Frithjof II	18
Fendere fra fortiden	20
Skøyter, fra «vår gamle kystkultur»	22
En tidsseilas med Frithjof gjennom 20 år	25
Bruk av elektroniske medier til informasjon	27
Organisasjonsmodell	31

Melsom & Melsom

Rekkevik brygge 50
Postboks 1258, 3254 Larvik
Tlf.: 33 12 70 72 - Fax: 33 12 66 75

LARVIK VULK

FARRISEIDET — N-3250 LARVIK

FRAM PERSIENNE
og markiser als

Elveveien 29 - N-3262 Larvik
Telefon 33 14 03 60 - Telefax 33 18 41 17

Lederens hjørne

Tida flyr og dugnadsarbeidet står i kø!

Frithjof ligger altså på land ved Kanalkaia og venter på sin årlige og vårlige finpuss. I alt ca. 2000 dugnadstimer regner vi skal til før den får gå fra «beddingen» og kan boltre seg i salt sjøsprøyt.

Mange av timene er i skrivende stund (påske) allerede unnagjort, men vi trenger fortsatt mange flittige hender. Vi trenger heller ikke å ta de store omfattende reparasjonene i år. Han/hun fikk jo ny kjøll i fjor! Vi er litt bekymret akkurat nå da vår altoppofrende dugnadsleder Ingun var så uheldig å falle og brette håndleddet på en av de første dugnadene. Hun har heldigvis en ledig frisk hånd som hun peker med. Stemmen skal visst også være inntakt, så det skal nok gå bra.

Andre dugnader som Frithjof- gjengen skal være med på nå i vår-månedene er på Svenner fyr og på Tollerodden. Svenner skal forberedes til sommerens storinnrykk av båtturister og overnattinger. Og Tollerodden skal ha kafedrift, by på forfriskninger og småretter i tillegg til mye annet.

Den store innsatsen blir nok under Colin Archer-dagene i juni som går av stabelen samtidig med den store seilskutefestivalen og TOTO- konserten på Revet. Mange ting skal skje i Larvik på en gang. Det er vel skikkelig Branding?! Seilingsplanen er også allerede ganske spikret. Det blir stor aktivitet på seilingsfronten som vanlig. Det starter opp i mai med det kommunale kulturskrinet, hvor klasse på klasse skal få komme ut på skjærgårdsturer. I og med at det blir så mange skoleklasser, må nok i år som i fjor få hjelp fra vennegjengen i Risør. Det er et håp om at de kan stille Risør II til disposisjon en periode nå på våren, så ingen elever trenger å bli stående igjen på brygga, men får den etterlengtede turen blant holmer og skjær. Ja vi lengter vel litt ut der alle sammen.

Tida fra oktober til mai er jo ganske lang da, men nå er vi der og gleder oss til nære og fjernere turer. Men aller først må vi gjennom en periode med skrape, sandpapir, trykkfast, sea- victor, grunning, hvitmaling, tjærelukt, tauverk, nystekte vafler, svart kaffe og mye dugnadskos. Jotun har forresten vært veldig greie med oss i år. Vi ble sponset med ganske mange liter maling. Tusen takk!

Håper at alle som har lyst, tar seg en tur ned på kaia både før og etter at den staselige skøyta vår har kommet på vannet! Den blir bare så fiiiin! Da ønsker vi hverandre en ny seilsesong med all den hygga som hører til! Og har du ikke vært med på turer før, er det sannelig på tide du blir med i år! På Frithjof er det plass til alle!

«Ship o'hoi!!!»

Ingjerd Beate Nyhus Larsen

The logo for 'Isola' features the word 'Isola' in a bold, italicized sans-serif font. Above the 'I' and below the 'a' are decorative horizontal lines.

Tørre og sunne hus

The logo for 'Sinterco a/s' consists of a stylized 'S' icon made of three overlapping rectangular blocks. To the right of the icon, the text 'Sinterco a/s' is written in a bold sans-serif font, with 'a/s' in a smaller font size. Below this, the words 'OVERFLATEBEHANDLING' are written in a smaller, all-caps sans-serif font.

Sinterco a/s, postboks 1054 Østre Halsen, 3253 Larvik. Tlf. 33 15 65 20. Fax: 33 15 65 21
Bankgiro: 7143 05 12255. Postgiro 0824 0787629. Foretaksnr.: NO 950 034 017 MVA
E-post: post@sinterco.no Internettadresse: www.sinterco.no

The logo for 'MENY' features the word 'MENY' in a bold, white, sans-serif font. The letters are set against a dark grey, curved rectangular background that has a slight 3D effect with a shadow on the bottom.

Generalforsamling i Frithjofs Venner driftsåret 2003

*Avholdt på Tollerodden torsdag 26. februar
2004 kl. 1900*

Antall fremmøtte: 20

Foreningens leder Ingjerd Beate Nyhus Larsen ønsket velkommen.

Sak 1: Godkjenning av innkallingen

Kommentar fra styret: På grunn av tekniske problemer kom ikke saks-papirer ut til medlemmene innen tre uker før generalforsamlingen. Generalforsamlingen hadde ikke innvendinger til dette, og godkjente innkallingen.

Valg av ordstyrer:

Ingjerd Beate Nyhus Larsen

Valg av referent:

Erling Augland

Valg av protokollunderskrivere: Linda Nilsen og Bjørn Terje Løwer

Sak 2: Årsberetning for 2003

Styrets sekretær Erling Augland leste årsberetningen.

Godkjent uten kommentarer.

Sak 3: Regnskap for 2003

Styrets kasserer Grethe Teigen presenterte regnskapet for 2003.

Regnskapet balanserer med et overskudd på kr. 2.071,48

Status pr. 31.12.2003 er en beholdning på kr. 81.001,66

Kommentarer:

- Er medlemsmassen mindre enn i fjor siden kontingentinntekten er mindre enn budsjett?

Omtrent likt antall, men noen har ikke betalt. Det foretas «vasking» når medlemmer ikke har betalt to år.

- Finnes fortsatt mulighet for livsvarig medlemskap?

Ja, og dette holdes orden på ved koding i medlemslisten.

Revisors beretning ble opplest:

Regnskapet gjenspeiler foreningens drift og kan godkjennes.

Sak 4: Medlemskontingent

Styret foreslår ingen endring av kontingenten.

Godkjent av generalforsamlingen.

Sak 5: Budsjett for 2004

Styrets kasserer Grethe Teigen presenterte styrets forslag til budsjett for 2004.

Budsjettet balanserer på kr. 142.000.

Kommentarer:

- Budsjettet med stor inntekt på medlemsbladet. Litt optimistisk.
- Kontingent andre foreninger er ikke tatt med.

Tas med i budsjettet, utgift kr. 1.200. Utlignes med tilsvarende økning på inntekten i posten lodd/vaffelsalg. Dermed balanserer budsjettet på kr. 143.200.

- Ikke budsjettet med gaver.
Dette er en post som kommer og går. Vedtatt ikke tatt med i budsjettet.
- Posten porto er ikke økt på tross av at portotakstene er økt.
Posten holdes uforandret.

Budsjettet vedtatt med nevnte endring.

Sak 6: Valg

Valgkomiteen har levert følgende innstilling: (Se eget vedlegg).

Leder:	Ingjerd Beate Nyhus Larsen	Gjenvalgt for 1 år
Kasserer:	Grethe Teigen	Gjenvalgt for 2 år
Styremedl.:	Frode Walderhaug	NY for 2 år

Generalforsamlingen avblåst kl. 1930

Takk til personer som går ut av sine verv

Brit Lehne går ut av styret (har sittet i 5 år).

Blomster som takk for innsatsen.

Ronald Nilsen går av som seilingansvarlig etter ca. 10 år.

Blomster og bok som takk for innsatsen.

*Referent
Erling Augland*

Fredriksvern Fisk
Kåre Christoffersen
Tlf. 33 19 90 99

Hotel

WASSILIOFF

Det sjarmende konferansehotell i Stavern • Tlf 33 11 36 00

www.wassilioff.no

Fredriksvern kystlag med sjarm

Av Fredrik Lange-Nielsen

Jeg har oppsøkt en av drivkreftene i Fredriksvern kystlag, Dag Oppen-Berntsen. Han er kunnskapsrik mann - fullt i stand til å bringe en uforberedt hobbyjournalist langt ut på viddene.

Lite visste jeg at vårt vidstrakte land kanskje fikk sitt navn etter den finske kongesønnen Nor ca 400 etter Kristus. Visste du? Han lette etter sin kidnappede søster Gor i det lange havlandet mot vest og fant henne til slutt hos en høvding på Hedemarken. Men hun trivdes med høvdingen, så Nor ga seg på hjemveien opp gjennom landet som har fått hans navn. «Men, hallo Oppen-Berntsen - Kystlaget Fredriksvern!?» (jeg sa jeg skulle være hjemme før kl. 21)

«Ja, nettopp - kystlaget er opptatt av vår kystkulturhistorie. Stedsnavn og deres opprinnelse er et av våre satsingsområder. Vi er iferd med å fullføre en kartlegging av navn på alle steder og landskapsmerker fra Agnes til Rakke. Har du tenkt på at et «skjær» er et stykke fjell som skjærer overflaten, mens det hollandsk importerte begrepet flu derimot ...for ikke å snakke om ordet baae... Dessuten kan jeg huske at da jeg var guttunge, måtte vi vasse for å komme ut til Risøya. Før krigen gikk det båter gjennom dette sundet som nå er borte. Kystlinja i Stavern er kraftig forandret på 200 år, se på det gamle kartet her!».

Dag ruver i sin maritime skipperstue som virker uberørt av damehånd. Utover bordet ligger diverse faktabøker samt fem småhefter som ligner medlemsbladet til Frithjofs Venner. Her har ansvarlig redaktør og kabellegger, Lars A. Solberg boltret seg med en uhøytidelig tilnærming til Staverns maritime lokalhistorie. Alle bladene har et diskret, men iherdig gjennomgående utfall mot yanmar motorer i miniskrift. Jeg har sakset litt:

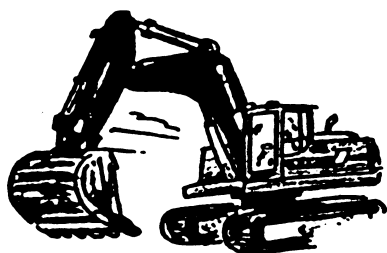
- *Hvordan kom dere igang, Dag?*

- «Fredriksvern kystlag ble stiftet i 1994 på initiativ fra Erik og Bjørn Haagensli», forteller Dag. «Obersten i leiren Arne Hill Jensen hadde sans for gamle gjenstander og ville gjerne huse et kystlag i galleiskur 14. Det første prosjektet var å få lagt gulv i galleiskuret. Deretter begynte vi å dra inn båter der både for restaurering og vedlikehold. Vi ønsket å ta vare på Staverns båttradisjon». De skarpe slanke Stavernsjeiktene er bygd ved Stavern båtbyggeri som ble grunnlagt i 1923. Mange er utrustet med Kvikk motor fra Fredriksvern motorverksted som lå ved siden av. FREMO

Dag Høibø foran Z-196 fra stavern båtbyggeri 1939. Motor 4,5 hk
Sleipner. Eier er Geir Olav Tombre. Båtbygger er Gustav Wiksten.

Forts. neste side

Gjelder det:

- **Gravearbeider**
- **Sprengning**
- **Planering**
- **Masseflytting**

Ring 33 12 52 77

INGENIØR OG ENTREPRENØRFORR.

H.&K. SANDNES AS

HEGDAL, 3261 LARVIK

ble etablert i 1915-1916. Begge bedriftene lå på området der restaurant Losen ligger nå.

Dag var formann da første nummer av «Halskluten» kom ut i 1997. Han referer sine visjoner fra 1997.

«Kystlaget skulle gjerne tatt seg av tradisjonelle makrellskøyter eller bygget en, men det fantes ingen igjen å ta vare på. Da falt det mer naturlig å gripe fatt i lokalt forankrede fartøyer som fortsatt eksisterte. Stavern har en unik sjektekultur og dessuten en sjektemotorkultur som vi ønsket å se nærmere på. Åpne småbåter hadde vært lite påaktet av andre lokallag og trebåtmiljøer. Jeg så for meg at vi på sikt skulle utvikle en del skriftlig dokumentasjon av lokal kystkultur som eller ville gå i glemmeboka. Vi ville skape et lokalt kompetansesenter for trebåthold og kanskje få bygget en 28-30 fots åpen makrellskøyte med seil en dag», avslutter Dag.

Jeg forstår at i 2004 er visjonene i ferd med å bli til virkelighet. Laget har fått nærmere 150 medlemmer og vokser fortsatt. Det er stor aktivitet på ulike hold. Dag med flere samler historisk materiale. Lars har målt opp Ocean II Z-126 og laget konstruksjonstegninger. Slike båter finnes ikke dokumentert på norsk sjøfartsmuseum idag, men Dag står i kontakt med museet for å skaffe materiale de mangler. Odd og Tore har lagt ned et utall timer i restaureringsarbeid.

GULL & FOTO

HUSET ^A/_S

v/Tor & Kjetil Nilsen
Olavsgt. 5, 3256 Larvik - Tlf. 33 18 53 90

Bilder på timen!

Kystlaget organiserer treff og sammenkomster som pinsetreff på Svenner, St.hans kortesje, Svennertur i juli og sesongavslutning. De har vært aktive i oppussing og drift av kystledstasjonen på Svenner.

Tirsdagene er fast treffdag i galleiskur 14. Der ligger kystlagets egne veteranbåter. Noen er bare i opplag, mens en er under restaurering og andre venter på tur. Hele skuret er 60 meter langt og drøye 10 meter bredt, så her er det godt med opplagsplass. Det fremre rommet (skytedomen) er oppvarmet og brukes til reparasjoner. Her settes også motorer i stand. Da laget overtok bygningen, manglet den store hallen gulv, så det har kystlaget fått på plass. En utilsiktet bieffekt av gulvet har vært at man kunne skape en teatersal av det gamle båthuset. Der har det vært spilt populære sommerforestillinger de seinere årene.

Formann Dag Høibø viser frem en god gammel Sleipner.

Galleiskuret fremstår så absolutt som det kompetansesenteret Dag så for seg i 1997. Fredriksvern kystlag er blitt dyktige på kunnskap om tradisjonelt vedlikehold, snekkebygging og restaurering. De har funnet sine læremestre i gamle kulturbærere som los Thor Thorsen og fyrvokter Sverre Eriksen. De har lært at «Du ska fryse på henda når du mønjer» det hadde Thor sagt. Da ville ikke båten sprekke opp før den kom på vannet i mai. «Men Thor var ingen bedreviter. skyter Dag inn. Han var tvert imot like beskjeden som kunnskapsrik. Folk var slik før,» mener Dag.

Sjektivmotorer er kystlagets andre store kompetansefelt. I sjektene deres tøffer fortsatt gamle Kvikker, Sleipnere, FM'er og Færd'er. Om vinteren blir de stelt og preservert etter alle kunstens regler. I galleiskuret finnes et levende miljø for motorinteresserte.

På mitt besøk i galleiskuret viste leder Dag Høibø meg rundt mellom 10-12 båter og like mange motorer. Stoltheten er Z-96 «Kvikk» fra 1944. Den ble bygd for Kristian Nyegaard, bror til eier av motorfabrikken og utstyrt med

Forts. neste side

*Ocean II.
Varild båtbyggeri,
Larvik 1939.*

Fra v. Tore Johansen, Lars A. Solberg, Odd Høibø, Dag Høibø, Morten Sandanger, John Ole Nilsen, Dag Oppen-Berntsen.

Forts.neste side

en 6-7 hk Kvikk-motor. Båten har krevet flere tusen dugnadstimer gjennom tre år, men når er den nesten som ny. Mye av utgiftene er dekket ved gaver fra en herværende motorfabrikk som Lars Solberg uttrykte det. Han har vært aktiv i restaureringen. Båten ble gitt som gave av tidligere eier Hans Nilsen jr. i 1999. Ute i båthallen ligger en «Ødegårdsjekte» fra 1961 med 3.5 hk Slepner for tur til å bli restaurert. Den er skjenket av Katrine og Wilhelm Kleivi, Hoppøya. Det blir nest års prosjekt.

Oppe i taket hang gamle Ocean II utstyrt med en 3.5 hk FM av ukjent årgang. «Denne skal nok ikke ut å seile mer», mente Dag. Den er tenkt bevart som museumsgjenstand.

I skytedomen var det samlet omkring 10 mer eller mindre aktive, men blide medlemmer. Dag og Odd Høibø, Lars Aksel Solberg, Morten Sandangen, Ivar Karlsen, Tore Johansen, Øyvind Johansen, John Ole Nilsen og Dag Oppen-Berntsen bidro alle til å skape det hyggelige og vennlige kunnskapstorget som Fredriksvern Kystlag har satt seg fore å etablere.

Takk for besøket og lykke til videre!

ELEKTROENTREPRENØR

A. Sjølyst A/S

Adresse: Huseby,
3280 Tjodalyng
Telefon: 33 13 99 33
Telefaks: 33 13 99 39
Mobil: 932 38 333

stein.sjolyst@c2i.net
www.asjolyst.no

AUTORISERT ELINSTALLATØR
Medlem av elektrikerkjeden
norgeseliten

YAMAHA • YAMARIN
DITT YAMAHA SENTER I LARVIK

Åpent: 8 - 17 (lørdag 10 - 14)
Tlf.: 33 12 72 50
E-mail: gary@holenmarina.no

TH. ALVINIUSSEN

Storg 42 Halsen, N-3260 Larvik

Gjør deg klar til mer tid – spar til pensjon

Jobbe mindre. Ikke jobbe. Mer tid. Det er kanskje en stund til du blir pensjonist. Likevel er det i dag du må planlegge for fremtiden. Oppretter du en fast spareavtale, sørger du for økonomisk frihet til å gjøre det du selv vil.

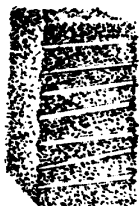
Kontakt oss på telefon **03000** eller gå inn på **www.gjensidigenor.no** for mer informasjon om våre ulike spareformer.

DnBNOR

Gjensidige NOR og DnB har fusionert og er nå et finanskonsern med navnet DnB NOR. Samordning vil imidlertid ikke gradvis og målrettet vises til noe tid. Vårt gamle og nye navn vil derfor oppføre seg sammen til langt ut i 2008.

Gjensidige NOR
Sparebank

LUNDHS
LABRADOR ^D/_A

LARVIK
NORWAY

Box 2051 Stubberød, N-3255 LARVIK

Tlf. 47 33 12 11 64/47 33 18 49 65 - Telefax 47 33 18 56 35/47 33 18 23 34

E-mail: info@lundhs.no - <http://lundhs.no>

Seilingsplan 2004

MAI

Dato	Tid	Sted	Arrangement
10.	1800	Om bord i Frithjof	Skipper og mannskapsmøte. Informasjon
12.	1800	Stavern	Treningsseiling for skipperne og mannskap
14. - 16.		Stavern	Dugnad på Svenner, kontakt Ingjerd Beate Nyhus Larsen, tlf. 33 18 34 46 / 99 23 77 47
18.	1800	Stavern	Seilkurs 1. kveld, alle velkommen. Kursleder Bjørn Molvig, tlf. 33 18 69 95 og Hans Petter Skontorp, tlf. 33 18 28 45 / 97 97 79 77
23.	1000	Stavern	Svennertur, alle velkommen
25.	1800	Stavern	Seilkurs 2. kveld, påmeldte deltakere. Kursleder Bjørn Molvig og Hans Petter Skontorp.
28. - 31.		Stavern	«Sail Isegran» i Fredrikstad, for medlemmer, kontakt Øyvind Lauten, tlf. 33 19 74 91 / 92 28 94 53

JUNI

Dato	Tid	Sted	Arrangement
1.	1800	Stavern	Seilkurs 3. kveld, påmeldte deltakere. Kursleder Bjørn Molvig og Hans Petter Skontorp.
6.	1000	Stavern	Svennertur, alle velkommen
8.	1800	Stavern	Seilkurs 4. kveld, påmeldte deltakere. Kursleder Bjørn Molvig og Hans Petter Skontorp.
11. - 13.	0900 1600	Stavern Horten	Færderseilasen, for medlemmer, kontakt Erling Augland, tlf. 33 11 08 46 / 90 79 27 20
15.	1800	Stavern	Tur for styre, stiftelse, dugnadsgjeng, redaksjonen, skipperne, mannskap osv.
20.	1000	Stavern	Svennertur, alle velkommen
23.		Stavern	St. Hans tur for medlemmer, kontakt Hans Petter Skontorp, tlf. 33 19 28 45 / 97 97 79 77
25. - 27.		Tollerodden	Colin Archer dager, seiling lørdag (?)
27.	1000	Tollerodden	Svennertur, påmelding under arr. på Tollerodden
27.	Kveld	Stavern	Avreise til Nordisk Seilas, Marstrand, vi oppfordrer ungdom til å delta, kontakt Øyvind Lauten, tlf. 33 19 74 91 / 92 28 94 53

JULI

Dato	Tid	Sted	Arrangement
7.		Stavern	Båten kommer hjem fra Nordisk Seilas
8.		Stavern	Sjørøvertokt for barn i forb. med «Glade Dager», se eget program for «Glade Dager»
10.		Stavern	Sjørøvertokt for barn i forb. med «Glade Dager», se eget program for «Glade Dager»
10. - 28.		Stavern	Båten er stort sett hjemme og tilgjengelig for medlemmer for å ta en tur. Kontakt skip perne.
29. - 1. aug		Form. Stavern	Forbundet Kystens Landsstevne i Sandefjord, for medlemmer, kontakt Øyvind Lauten, tlf. 33 19 74 91 / 92 28 94 53

AUGUST

Dato	Tid	Sted	Arrangement
5. - 8.	1800	Stavern	Risør Trebåtfestival, for medlemmer, kontakt Hans Petter Skontorp, tlf. 33 18 28 45 / 97 97 79 77
15.	1000	Stavern	Svennertur, alle velkommen
22.	1000	Stavern	Svennertur, alle velkommen
28. - 29.		Stavern/Østre brygge	Svennerseilasen, for medlemmer, kontakt Øyvind Lauten, tlf. 33 19 74 91 / 92 28 94 53

SEPTEMBER

Dato	Tid	Sted	Arrangement
2. - 6.		Stavern	«VetSeil» i Kr.Sand, for medlemmer, kontakt Erling Augland, tlf. 33 11 08 46 / 90 79 27 20
30. - 4. okt.		Stavern	«Skutträff» i Sverige, for medlemmer, kontakt Øyvind Lauten, tlf. 33 19 74 91 / 92 28 94 53

STIFTELSEN LOSSKØYTA FRITHJOF II

Årsmelding 2003

STIFTELSEN

Stiftelsen Losskøyta Frithjof II har i 2003 hatt følgende styre:

Leder:	Bjørn Terje Løwer, Larvik Sjøfartsmuseum
Sekretær:	Marit Ønvik, Brunlanes Historielag
Kasserer:	Liv Hem, Larvik Bys Vel
Styremedl:	Svend Einar Hansen, Tjølling Historielag Ingjerd Beathe Nyhus Larsen, Frithjofs Venner Grethe Teigen, Frithjofs Venner Egil Jahre, Vestfold Fylkesmuseum

Driftssjef Øivin Lauten møter i Stiftelsen med tale- og forslagsrett.

Stiftelsens arbeidsutvalg har i 2003 avholdt 3 møter og Stiftelsen 1 telefonmøte. Sakene her har stort sett vært økonomi, søknader om støtte og refinansiering. Videre har styret i Frithjofs Venner og Stiftelsen avholdt 2 fellesmøter. Leder deltok på Landsmøtet til Norsk Forening for Fartøyvern.

Stiftelsen har som formål å drive og bevare Losskøyta Frithjof II. Stiftelsen har ansvaret for skøytas drift i forhold til offentlige myndigheter, forsikringselskaper med videre.

Stiftelsen holder til i Larvik kommune, forurenser ikke miljøet og har ikke ansatte. Årsberetning og regnskap for 2002 er sendt foretaksregisteret i Brønnøysund. Ingen merknader.

BIDRAG / GAVER

I 2003 er det overført kr.46.000,00 fra Frithjofs Venner. Videre er mottatt kr. 20.000,00 fra Larvik kommune, kr. 50.000,00 fra Riksantikvaren og kr. 2.500,00 fra Larvikbanken. Stiftelsen takker alle bidragsytere.

VÅRPUSS / DUGNAD

Vårpussen startet 17. mars. Takket være en ivrig dugnadsgjeng og godt vær ble denne av kort varighet.

Skutesider ble skrapet helt ned og malt igjen med Drygolin. Denne maling er ikke brukt tidligere. Hensikten er å prøve om den nye malingen er mer elastisk og ikke sprekker og flasser så mye. Ellers ble det vanlige vedlikeholdet med skrape og kost utført.

Stiftelsen takker medlemmene i Frithjofs Venner for vel utført dugnad og innsats i 2003.

REPARASJONER

Ved landsetting for vårpuss ble det avdekket en skade i kjølen. Denne ble søkt utbedret hos Hansen & Arntzen. Imidlertid viste det seg at kjølen var svekket på flere steder slik at det hele endte opp med ny kjøle. En kostnad på totalt kr.237.286,00. Erstatning fra if Skadeforsikring var på kr.177.725,00. Wikstens båtbyggeri reparerte en skade på fenderlist for kr.12.617,00.

SKIPSKONTROLLEN

Passasjersertifikatet er gyldig til 31 mai 2007, forutsatt at skipet holdes i forskriftsmessig stand, at årlige besiktigelses og eventuelle pålegg blir utført innen gitte frister. Årlig besiktigelse ble foretatt 11 juni 2003.

NYANSKAFFELSER

Stiftelsen har i 2003 anskaffet presenning med stativ for vinteropplag.

SEILING / ARRANGEMENTER / REGATTAER

Grunnet kjølskifte kom seilsesongen ca 1 måned senere i gang enn vanlig. Mannskapskurs, Pinsetokt og 2 dagsturer til Svenner ble derfor ikke gjennomført. Det ble også en sterk reduksjon i antall seilinger med Kulturskrinet.

Frithjof II har i 2003-sessongnen loggført:

- 50 dager/døgnsturer for medlemmer - 17 charterturer - 3 turer til Svenner og 5 dager i forbindelse med Kulturskrinet. Totalt 75 dager / døgn. Brutto seilingsinntekter i 2003 ca kr. 71.300,00.

Frithjof II har deltatt på følgende:

- Færder regattaen, Nordisk Seilas, Colin Archer dagene, Svenner regattaen og Vet-Sail.
- Barnetokt til Svenner og to Sjørøvertokt i forbindelse med Glade Dager i Stavørn
- Sommertokt langs Svenskekysten, deltakelse på Risør Trebåtfestival, tokt til Hvasser, og tokt til Lyngør.
- Dugnad på Svenner.

ØKONOMI

Som tidligere år er Stiftelsens økonomi basert på lån, overføringer (tilskudd) fra Frithjofs Venner og gaver / bidrag fra private / offentlige givere. Resultatregnskapet for 2003 gir et underskudd på ca kr.3.000,00 og en egenkapital på ca kr.142.900,00. Det vises til regnskapet.

Stiftelsen mener det er riktig å legge forutsetningen for fortsatt drift av Stiftelsen til grunn ved avleggelse av årsregnskapet.

OPPMERKSOMHETER

Stiftelsen har utvist oppmerksomhet til Bjørnulf Berhardsen, Liv Hem og Jørn Archers bære.

Bjørn Terje Løwer
Leder

Fra medlemsblad nr. 1/1987

Fendere fra fortiden

Av James Ronald Archer

På de gamle losskøytene var fenderne av kvist i alminnelig bruk. Disse svertet ikke fribordet slik som bildekkfenderne gjorde, og var samtidig billigere og lettere å tilvirke enn taufendere. En praktisk fordel var også at kvistfenderne ikke så lett trakk vann. På losskøytene Frithjof, Nøtterøy og Elisabeth fantes det kvistfendere, på førstnevnte opptil fem på hver side.

Fremdeles er kunsten å lave slike kvistfendere levende blant losene av den eldre garde, og en desemberdag i Nevlunghavn i fjor fikk vi Magnus Martiniussen og Ragnar Gustavsen (henholdsvis los og losgutt på skøyta Sjøløven) til å vise fremgangsmåten. De to kalte det ikke en fender, men en vilje, ordet har sikkert sammenheng med det tyske wiel eller wiedel som betyr bunt.

Ekte hvarnesvier, hugget ved Lågen, var emne. Først ble kvistene lagt jevnt og parallelt i en passe stor kvistbøle. På midten strammes det hele midlertidig med et tau. Så spleises to taustumper til to ringer som legges dobbelt rundt kvisthaugen, en på hver side av midtsurringen, rundt 60 cm fra hverandre. Disse strammes godt rundt kvistene, og et opphalingstau festes innunder surringene.

Det ferdige produktet. Martiniussen til venstre, Gustavsén til høyre.

Man har nå tre surringer, og den midterste midlertidige fjernes. Deretter kappes overflødig kvist vekk utenfor de to gjenværende tauene, og en jevn, omtrent meterlang sylinder står tilbake. Dersom viljen er for slakk, er det bare å banke inn ekstra kvist i ønsket mengde. Vierhaugen er forandret til en vilje.

Etter en times arbeid er viljen klar - en fullgod representant for selvhjulpenhet og fullkommen utnyttelse av forhåndenværende materialer.

Vi har nær sagt - som en vilje mot dagens kompliserte verden.

*Vi takker alle våre annonsører
for den gode støtten de gir
Frithjofs Venner,
og oppfordrer våre medlemmer
til å bruke firmaene
som støtter oss.*

Skøyter

Fra «Vår gamle kystkultur»

Av Svein Molaug

Sør-norsk losskøyte eller Arendalsskøyte hjemmehørende på Kleven ved Mandal. Disse skøytene var høyere og grovere bygd enn Hvalerskøytene. De forsvant tidlig og det er meget vanskelig å finne fotografier av dem.

Med skøyter menes vanligvis en dekket spiss- eller rundgattet båt med en mast. De eldre skøytene hadde spriseil, slik vi kan se det på malerier av losskøyter. Ellers var det vanlig ut i andre halvdel av forrige århundre at skøytene førte gaffelseil. Da motoren kom i dette århundre, ble skøytene brukt på fiske etter sild, brisling o. a. De slingret atskillig når seilet ikke støttet. Derfor fikk mange en liten mast akterut som bar et lite støtteseil som kalles «papegøye». Med motoren kom styrehuset. Forut var en trang lugar med en liten kokeovn. Typisk for skøytene var også at roret var hengslet på akterstavnen og fulgte dennes profil.

Ordet skøyte synes å ha vunnet innpass her i landet omkring 1800. Det har vel noe med det nederlandske ordet «schuit» å gjøre. Det norske ordet skute har samme opprinnelse.

Hvaler-skøytene og Lista-skøytene er vel dem vi kjenner best. Det var disse to som kjempet så drabelig om å være de beste seilerne under landsregattaen i Stavanger 1868. Hvaler-skøyta ble etterlignet både vestover og sørover. Kosterbåten fra Vest-Sverige er et eksempel på det.

Hvaler-skøyta var klinkerbygget og mellom 28 og 35 fot lang. Forholdet mellom lengde og bredde varierte mellom 2,5 :1 og 3: 1. Dekksbredden ble beholdt henimot for - og akterstavnen. Skøytene var runde i endene, men de var av eik, men det hendte at innerveden var av furu. Noen av hvalerskøytene hadde forresten kravellhud over vannlinjen, men var klinkbygget under den.

Hvalerskøyta hadde opprinnelig ikke vant, derfor ble masten uforholdsmessig tykk, en fot i diameter ved dekket.

Arendalskøyta var en slektning av Hvalerskøyta, men den var noe bredere i forhold til lengden. Den førte gaffelseil og hadde vant, men den ble ikke noe bedre hurtigseiler av den grunn.

Risørskøytene er vel kjent i seilsporkretser. Ole Halvorsen Barmen bygde i 1835 den første Risørskøyta, en variant av Hvalerskøyta. Barmenbåtene var spissgattede og vel 35 fot. Christian Knutsen Moens og Nils Eriksen

Forts. neste side

LO&S
GRAFISK

Krohn Johansens forlag

Illustrert Norsk
Skipsliste A/S

Postboks 43 - 3251 Larvik
Tlf. 33 18 11 04 - Fax 33 18 36 76

Bruk din lokalelektriker

HAF
A
ELEKTRO • AS

LARVIK Tlf: 33 13 38 88

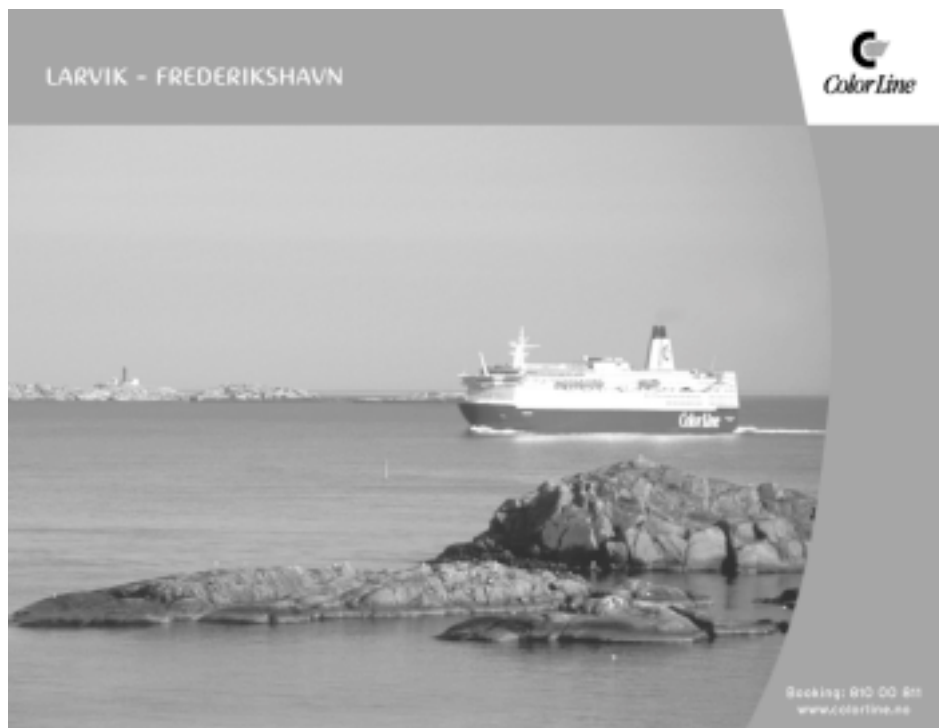

Iver Ships

Narvesens ble en videreføring av Barmens skøyter. Narvesen søkte å forene Hvalerskøyta's seilingsevne med Arendalskøyta's sjødyktighet.

Grimstadskøytene var noe flate i bunnen, for de bruktes i fart til sandstrendene i Danmark. De små fartøyene som gikk på Danmark fra Sør- og Østlandet kaltes for «Sandskuder» fordi de ble halt opp på sanden når de skulle losse.

Omkring 1875 begynte listalendingene å legge dekk på skøytene. Hans Kristian Kristiansen fra Borhaug laget en type som var bredest på midten eller aktenfor midten. Borhaugskøyta hadde temmelig rett forstavn. Kristiansen var inspirert både av amerikansk båtbygging og av engelsk fiskeslupper.

Listaskøytene med slupprigg ble brukt til makrellfiske. De eldre var cirka 30 fot lange, men de øket etter hvert til 40 fot. Etterhvert fikk de innpass også nordetter kysten. Da garnlenkene ble større, ble også Listaskøytene større, og noen fikk to master.

En tidsseilas med Frithjof gjennom 20 år

Av James Ronald Archer

Hvor selsomt - hun har alltid vært tidsmessig, Frithjof. Man får ha meg unnskyldt, Frithjof er hun, både på tradisjonelt maritimt vis, men også fordi det ligger noe personlig og inderlig i omtalen av henne. Alt ved båten har vært i tiden, og derfor er hun i tiden: Moderne som losbåt, i hvertfall i starten, pioner som privat veteranbåt, også det i tiden, og midt i blinken som vår felles fartøyvernfrithjof fra tyve år tilbake. Kan en båt ha personlighet?

Kanskje er det et paradoks å beskrive et tilbakeblikk på tilbakeblikket: Frithjof er i seg selv et tilbakeblikk på et hardt hverdagsliv på sjøen, på sollate sommerdager sørover og på et stykke Norge i drift, som dikteren sa det. At det skulle bli mulig å skrive retrospektivt om tilbakeblikket turde man knapt håpe i 1984, men man kunne ønske. Jeg husker det tydelig, beskjeden i Sjøfartsmuseets mørke første etasje. Nå skulle det for første gang bli mulig å oppleve den maritime historien som ellers forvises til vegger og bak glass.

All ære til pionerene, og honnør til etterfølgerne. Utgangspunktet var godt tenkt og glimrende gjennomført. Det var som om prosjektet bare ventet på den rette, og den rette dukket opp. Eller var det den rette båten som bare ventet på et prosjekt? Fasiten kjenner vi alle. Det vanskelige har gått bra, det tenkte har blitt virkelighet, og gleden er og skal være mannskap ombord.

Min lille analyse av hemmeligheten bak det som er kalt et av de mest

Forts. neste side

VESTFOLD BRANNTÉKNIKK AS

AUTORISERT SERVICE- OG BRANNVERNFORHANDLER

Boks 243 - 3251 Larvik
Tlf.: 33 18 24 12 - Fax: 33 18 32 10

vellykkede fartøyvernprosjektene i Norge, må være denne: Sterke personligheter hadde en drøm, og visste å realisere den - sterke nok til fremdrift med vilje, men heldigvis også sterke nok til å slippe frem mangfoldet, i felles interesse. Derfor er Frithjof omgitt av venner med allsidigheten i høysetet.

Det er ikke motsetningene som gjør oss til frithjofvenner, det er alt som ligger i kraftlinjene mellom ytterpunktene: Fra solgangsbris til styremøter, fra havseilas til historie, fra penger til puss, fra fremtid til fortid. Heller ikke dette er noe paradoks, for uten historien hadde ikke Frithjof blitt vår fremtidsbåt. Uten samtidsfrithjof hadde det heller ikke vært noen historie - i hvertfall ikke om henne i vår bevissthet. Når fortidsfremtiden møtes på dekk settes seilene trygt mot nye mål.

Fellesskapsopplevelser, mangfold, egeninnsats, glede og tårer, de siste helst i kombinasjon - hun rommer så mye, og byr på det meste. For Frithjof er hverken din eller min – hun er vår. Og visst har hun personlighet!

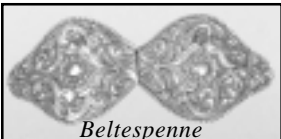
Bunadsalu

Sølje

Veskelåser

Beltespenne

Johs. Kristiansen Eft. a/s

Adresse: Huseby, 3280 Tjodalyng
Tlf.: 33 12 50 31
Faks: 33 11 40 18

Bruk av elektroniske medier til informasjon

Styret har et ønske om i større grad å kunne ta i bruk e-post som informasjonskanal til medlemmene. Som de fleste vet har vi en hjemmeside på Internett, der vi prøver å legge ut aktuell informasjon. For å kunne ha ennå litt lettere for å nå medlemmene med informasjon, og kanskje ha mulighet til å spare litt porto på ulike utsendelser, ønsker vi å samle inn så mange epost-adresser som mulig.

Jeg har ca. 40 epost-adresser til medlemmer allerede, men jeg gjetter på at det er mange flere som har tilgang på Internett og e-post. Så jeg oppfordrer alle medlemmer som har tilgang til e-post å sende meg sin epost-adresse.

Denne kan sendes til:

erling.augland@c2i.net

Og ikke la være å sende din adresse selv om du tror jeg har den fra før. Jeg skal klare å holde orden på det så jeg ikke dobbeltlagrer i adresseboka.

Det ligger link til meg på hjemmesidens oversikt over styret.

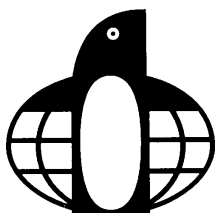
Hjemmesidens adresse:

<http://region.hive.no/larvik/seilforening>

Denne «etterlysningen» ligger også på hjemmesiden.

Erling Augland

Sekretær i styret for Frithjofs Venner

Takk til Jotun!

Vi i dugnadsjengen på Frithjof vil gjerne få rette en takk til Jotun fabrikk for at de har sponset vårpussen i år. Båten ble fin. Kjølen ble malt i tradisjonelt hvitt og rødt ved hjelp av malingen vi fikk fra Jotun.

Dugnadsjengen

ALBERT BÖE

INDUSTRI & ISENKRAM

Etbl. 1886

Lågaveien 7 - Tlf. 33 14 11 00

International
båtlakk

98,-

International
kobberstoff

98,-

Åpent:

Mand. - Tirsd. - Onsd. 8.00 - 17.00

Torsd. 8.00 - 18.00

Lørd. 9.00 - 15.00

nansettrevare

ET SELSKAP I NATREGRUPPEN

NANSET TREVARE AS

Postboks 2077, N - 3255 Larvik

Telefon + 47 33 15 60 00 • Fax + 47 33 15 60 10

E-post: post@nansettrevare.no

www.nansettrevare.no

Hansen & Arntzen Co. AS

Langesundsvn. 106, 3960 Stathelle

BÅTBYGGERI

MEK. VERKSTED

SLIPP – REP. VERFT

PLASTREP.

BÅTUTSTYRSBUTIKK

Tlf. kontor: 35 96 78 80 – Butikk: 35 96 78 83 – Fax: 35 96 38 10

«VI KAN VEIEN OVER HAVET»

- Skipsmegling
- Spedisjon
- Fortolling
- Utleie av kontorer og lager

Ths. Arbo Høeg & Co A/S
Postboks 1 Tlf. 33 13 94 00
3251 Larvik Fax. 33 18 37 42

Fersk fisk -
delikatesser

Georg Marius Larsen
FISK - DELIKATESSE

Torstrand, tlf.: 33 18 17 44

Ingeniør Per Oscar Larsen

Byggeledelse - Ingeniørtjenester
Borgejordet 80. 3269 Larvik.
Tel/Fax 33 18 35 17

Pindslevn. 1B - Boks 1063, 3203 Sandefjord
Tlf. 33 47 17 00

INTEROPTIK
Leborg

Gågata, Sigurdsgt. 4, 3256 Larvik
Tlf. 33 18 20 52

- Distriktets egen bank -

Tlf. 33 11 28 00 - www.larvikbanken.no
Frithjofs stiftelse og venner bruker Larvikbanken

LARVIKBANKEN
Brunlanes Sparebank

Styret i Frithjofs Venner

Leder:

Ingjerd Beate Nyhus Larsen
33 18 34 46 / 99 23 77 47
E-post: ingjerd.larsen@vfk.no

Nestleder:

Hans Petter Skontorp, 33 18 28 45
E-post: hans.petter.skontorp@c2i.net

Kasserer:

Grethe Teigen, 33 18 68 05
E-post: grethe.teigen@larvik.kommune.no

Sekretær:

Erling Augland, 90 79 27 20
E-post: erling.augland@c2i.net

Styremedlemmer:

Frode Walderhaug
Anne Thorenfeldt

Varamedlemmer:

Lars Lindberg
Jostein Blikstad
Gunnar Nilsen

Styret i Stiftelsen Losskøyta Frithjof II

Leder Bjørn Terje Løwer
Larvik Sjøfartsmuseum
Kasserer Liv Hem
Larvik By's Vel
Sekretær Marit Ønvik
Brunlanes Historielag

Egil Jahre
Vestfold Fylkesmuseum
Svend Einar Hansen
Tjølling Historielag
Ingjerd Beathe Nyhus Larsen
Frithjofs Venner
Øyvin Lauten
Driftssjef
Grete Teigen
Frithjofs Venner

PR gruppe:

I virksomhet ved større arrangementer.

Dugnad:

Vårpuss/ Vedlikehold hele sesongen:
Ingun Helsing,
33 19 86 51/ 90 55 17 36

Seiling:

Erling Augland, 907 92 720
E-post: erling.augland@c2i.net

Historie om båten:

James Ronald Archer, 33 12 62 98

Driftssjef:

Øyvin Lauten, 33 19 74 91
E-post: o-lauten@online.no

Medlemsbladet:

Fredrik Lange- Nielsen, 33 12 57 05
E-post: fredrik.lange-nielsen@sbf.stat.no
Marit Ønvik, 33 18 85 81
E-post: maritonvik@hotmail.com

Leif Hübner

Elveveien 8 - Tlf.: 33 1384 00
Larvik

Arnes
FARGEHANDEL

Kongegata 26
3256 Larvik
Telefon 33 18 24 50

Losskøyta Frithjof II eies av en stiftelse som står ansvarlig for drift, vedlikehold og restaurering. Skøy-
tas venneforening - Frithjofs Venner - har som opp-
gave å støtte opp om Stiftelsens arbeid og å skape et
levende miljø rundt båten.

Bli med du også! Støtt opp om bevaringen av Frithjof
II. Bli medlem i "Frithjofs Venner". Det koster lite, men
er til stor hjelp for oss, og du får selv mye igjen for
medlemskapet. Det forplikter ikke til dugnad eller
annen form for innsats, men har du lyst til å arbeide
aktivt med bevaring av Frithjof II, er du hjertelig vel-
kommen.

Aktiv eller ikke, så vil du få tilsendt vårt medlemsblad
"Frithjof II". Bladet speiler aktivitetene i foreningen og
inneholder ellers artikler med historisk tilsnitt knyttet til
Frithjof og kystkulturen. Her får du også tilbud om
gratis medlemsturer med Frithjof II, og invitasjoner til
fester og forskjellige arrangementer. Medlemskapet
gir deg bedre muligheter til å bli kjent med skøy-
tas historie. Samtidig er du med på å sikre at Frithjof blir
bevart for framtiden, og får seile i sitt opprinnelige
farvann.

Velkommen blant Frithjofs Venner:
Ja, jeg/vi ønsker medlemskap

Navn:	Sendes til:
Adresse:	Frithjofs Venner
Poststed:	Postboks 134
	Sentrum
Telefon:	3251 Larvik

- Enkelt medlemskap (kr 160,- pr. år)
- Familiemedlemskap (kr 275,- pr. år)
- Aktiv
- Passiv

Hvis du vil slippe å klippe i bladet, kan du kopiere eller skrive av talongen.

Bli en «FRITHJOF VENNER»!